

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра обліку і аудиту

Затверджено

На засіданні кафедри обліку і аудиту
факультету економічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри
проф., д.е.н. Раделицький Ю.О.

Силабус з навчальної дисципліни
“Облік і оподаткування малого бізнесу”,
що викладається в межах освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
з галузі знань 07 Управління та адміністрування
за спеціальністю 071 Облік і оподаткування

Львів 2023 р.

Силабус курсу 2023-2024 навчального року

Назва курсу	Облік і оподаткування малого бізнесу
Адреса викладання курсу	Проспект Свободи, 18, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра обліку і аудиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Управління і адміністрування, 071 Облік і оподаткування
Викладачі курсу	Хоча Надія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту
Контактна інформація викладачів	nadiya.khoch@lnu.edu.ua, м. Львів, пр. Свободи, 18, к. 201.
Консультації по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через MS Teams, Viber, WhatsApp або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій потрібно писати на електронну пошту викладачеві або телефонувати.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/oblik-i-opodatкування-maloho-biznesu
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання, обов'язкові для успішно ведення обліку та оподаткування на підприємствах малого бізнесу, пов'язані з особливостями спрощеної системи обліку та оподаткування, методикою складання форм фінансової, управлінської, статистичної звітності.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Облік і оподаткування малого бізнесу” є дисципліною вільного вибору здобувача, яка викладається у 6-му семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Даний курс дозволяє поглибити і розширити знання студентів з ведення обліку за основними для всіх підприємств ділянками – обліку запасів, основних засобів, оплати праці, доходів, витрат та з врахуванням порядку використання малими підприємствами спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, ведення обліку з використанням спрощеного плану рахунків, реєстрів спрощених форм обліку, складання фінансової звітності за скороченими формами.
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» є висвітлити теоретичні основи та методологічні аспекти обліку у малому бізнесі, елементи його організації зі врахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду. Цілями даного курсу є розкриття загальних характеристик малого бізнесу в Україні, основ побудови бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу, порядку використання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, особливостей обліку грошових коштів, розрахунків з оплати праці, виробничих запасів, необоротних

	активів, витрат на виробництво, реалізації продукції (робіт, послуг), власного капіталу.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 16.07.1999 р. №996 (зі змінами та доповненнями) URL : http:// zakon1.rada.gov.ua/go/996-14. 2) Закон України № 4618-VI «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні». 3) Н(П)СБО 25 «Спрощена фінансова звітність». 4) Наказ МФУ від 19.04.2001 р. №186 «Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку», 5) Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом МФУ від 30.11.1999 р. №291, 6) НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затвердженого наказом МФУ від 07.02.2013 р. №73, 7) Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами від 25.06.2003 р. № 422 8) Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами від 15.06.2011 р. № 720. 9) Закон України “Про оплату праці”, 10) Закон України “Про відпустки”, 11) “Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку”, 12) “Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні”, 13) “Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань”, 14) Методичні рекомендації до окремих П(С)БО, 15) Податковий кодекс України; 16) Гура Н.О. Облік на підприємствах малого бізнесу / Н. О. Гура, Т. Г. Мельник. – Київ: 2018. – 288 с. 17) Л.В. Гуцаленко, У.О. Марчук, Л.В. Мельянюкова Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу. – Навч. Посібник. – К.: “Руна”, 2019 р. – С. 390. 18) Хоча Н. В. Основні підходи до вибору форми організації обліку на малому підприємстві. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»</i>. 2017. Вип. 14 (ч. 2). С. 162–166. 19) Khocha N. V. The organization of management accounting at small enterprises in Ukraine. <i>Baltic Journal of Economic Studies</i>. (Riga). 2017. Volume 3, Number 4. P. 271–279. 20) Хоча Н. В. Перспективи вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств. <i>Бізнес Інформ</i>. 2018. №3. С. 259 – 263 (0,64 д. а.). 21) Хоча Н. В. Критерії вибору елементів спрощеної системи обліку та звітності малими підприємствами. <i>Економічний аналіз: зб. наук. праць Терноп. нац. екон. ун-ту</i>, 2018. Том 28. № 1. С.286–293 22) Ратинський В.В. Бухгалтерський облік і аналіз: перспективи для малого бізнесу. <i>Економіка та суспільство</i>. 2021. №25. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/243/231

	<p>23) Скрипник, С., Лавров, Р. і Шепель, І. Облік і оподаткування суб'єктів малого підприємництва, <i>Економіка та суспільство</i>.2023 № 52. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2579/2498</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>http:// www.rada.gov.ua – Верховна Рада України</p> <p>http:// www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України</p> <p>http:// www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики України</p> <p>http:// www.lsl.lviv.ua – Львівська національна наукова бібліотека ім. В.Стефаника НАНУ</p> <p>http:// www.buhgalteria.com.ua – Газета «Бухгалтерія»</p> <p>http:// www.dtk.com.ua – Видавничий дім «Галицькі контракти»</p> <p>http:// www.balance.ua – Український бухгалтерський журнал «Баланс»</p> <p>http://www.vobu.com.ua – Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік»</p>
Тривалість курсу	90 годин
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять, із них 16 години лекцій, 16 години практичних занять та 16 годин лабораторних занять. 42 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>При проходженні курсу студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - базові знання та розуміння економічних категорій щодо характеристики, ролі та значення малого бізнесу, державного регулювання малого бізнесу в Україні, особливостей спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, грошових коштів та розрахунків, порядок нарахування, утримань, виплати заробітної плати, поняття, визнання та оцінка, надходження та вибуття виробничих запасів, основних засобів, обліку витрат та власного капіталу на підприємствах малого бізнесу; організації і ведення обліку на малих підприємствах та причинно-наслідкових зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - сутність об'єктів обліку та оподаткування на підприємствах малого бізнесу та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; - формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність підприємств малого бізнесу (в тому числі спрощену форму фінансової звітності) та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; - методичний інструментарій обліку, та оподаткування господарської діяльності підприємств малого бізнесу; - особливості практики здійснення обліку та оподаткування діяльності малих підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; - механізм функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати її особливості з метою організації обліку та формування звітності на підприємствах малого бізнесу. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відображати господарські операції за різними ділянками обліку у малому бізнесі; - вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність

	<p>і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвивати теорію і практику у сфері обліку і оподаткування на підприємствах малого бізнесу; - володіти передовими концептуальними та методологічними знаннями у сфері обліку та оподаткування на підприємствах малого бізнесу; - вирішувати комплексні проблеми (створення та розвиток суб'єктів малого бізнесу, ведення обліку малого бізнесу) у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення цілісних знань або професійної практики; - створювати та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику згідно нових викликів сьогодення у середовищі малого бізнесу; - ідентифікувати нові умови господарювання й розробляти облікову політику суб'єктів малого бізнесу; - здатність розробляти методику обліку активів та пасивів, доходів, витрат та фінансових результатів суб'єкта для інформаційного забезпечення управлінських рішень у контексті системи управління. - складання та подання фінансової, статистичної та управлінської звітності (для суб'єктів малого підприємництва та спрощених форм фінансової звітності).
Ключові слова	Облік, оподаткування, мікропідприємство, мале підприємство, спрощена система оподаткування, спрощена звітність, фінансова звітність, податкова звітність.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних і лабораторних занять, консультацій.
Теми	подано у формі СХЕМИ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	Залік.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з бухгалтерського, фінансового обліку, економічного аналізу, податкової системи, які є необхідними для побудови ефективних управлінських рішень та ведення обліку і складання звітності на підприємствах малого бізнесу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використано-вуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, дискусії.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання технологічного продукту для обліку і звітності VJet, який є інноваційним хмарним рішенням розробленим на відкритій платформі Odoo, а також загальноживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> •практичні і лабораторні заняття, самостійна робота: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 50 • контрольні заміри (модулі): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50

	<ul style="list-style-type: none"> • залік оформляється на основі отриманих студентом балів за практичні, лабораторні заняття, самостійну роботу та контрольні заміри. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції, практичні і лабораторні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному контролі знань, самостійній роботі та бали модульного контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних і лабораторних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання на контрольні роботи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Який зміст підприємницької діяльності, умови та обмеження у її здійсненні? 2. Дайте визначення та опишіть нормативно-правове регулювання діяльності суб'єктів малого бізнесу. 3. Нормативно-правове забезпечення обліку на малих підприємствах. 4. Вибір форми організації обліку на малих підприємствах. 5. Порівняльний аналіз основного і спрощеного плану рахунків. 6. Переваги та недоліки спрощеного плану рахунків. 7. Проста і спрощена форма обліку регламентована Методичними рекомендаціями №422 8. Форма обліку регламентована Методичними рекомендаціями №720 9. Які форми розрахунків можуть використовувати підприємства малого бізнесу? 10. Порядок відкриття та закриття рахунків в банківських установах підприємствами малого бізнесу. 11. Особливості обліку грошових коштів та коштів в розрахунках в іноземній валюті підприємствами малого бізнесу. 12. Документальне оформлення руху грошових коштів підприємствами малого бізнесу. 13. Якими первинними документами оформляють надходження та вибуття запасів малого підприємства? 14. Як обліковуються запаси у місцях їх зберігання та у виробництві? 15. Які рахунки призначені для обліку запасів малого підприємства? 16. Назвіть облікові регістри у яких накопичується інформація про рух виробничих запасів. 17. Які форми фінансової звітності узагальнюють інформацію про запаси

малого підприємства?

18. За якими оцінками відображаються основні засоби в бухгалтерському обліку?
19. Які первинні документи обліку основних засобів використовують малі підприємства?
20. Охарактеризуйте методи нарахування амортизації основних засобів.
21. Охарактеризуйте 16 груп основних засобів.
22. Облік надходження основних засобів.
23. Облік вибуття основних засобів.
24. Особливості обліку нематеріальних активів на підприємствах малого бізнесу.
25. Розкрити організаційні аспекти праці на підприємствах малого бізнесу.
26. Якими первинними документами необхідно оформляти трудові відносини на підприємствах малого бізнесу?
27. Які види утримань із заробітної плати працівників підприємств малого бізнесу?
28. Визначити сутність та методичку визначення податку з доходів фізичних осіб та податкової соціальної пільги.
29. Порядок обчислення середньої заробітної плати.
30. Що визнають витратами звітного періоду?
31. Які рахунки бухгалтерського обліку може використовувати мале підприємство для обліку витрат?
32. Як групуються витрати за економічними елементами?
33. Які витрати входять до складу загальновиробничих витрат малого підприємства?
34. Як загальновиробничі витрати впливають на визначення собівартості продукції (робіт, послуг)?
35. За якими економічними елементами групуються витрати операційної діяльності малого підприємства?
36. Що визнають виробничими витратами?
37. Особливості обліку доходів на підприємствах малого бізнесу.
38. Якими первинними документами мале підприємство оформляє виробництво та реалізацію готової продукції?
39. Аналітичний облік реалізації готової продукції.
40. Які рахунки бухгалтерського обліку призначені для обліку власного капіталу малого підприємства?
41. Якими первинними документами оформляються операції пов'язані з визначенням фінансового результату?
42. Які фінансові результати може отримати мале підприємство від ведення господарської діяльності?
43. Які податки мале підприємство повинно сплачувати за результатами господарської діяльності?
44. Назвіть суть, критерії застосування та строки подання спрощеної фінансової звітності.
45. Який зміст і форма Фінансової звітності малого підприємства?
46. Який порядок складання Фінансової звітності мікропідприємства?
47. Які є системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу?
48. Опишіть основи спрощеної системи оподаткування суб'єктів господарювання.

	<p>49. Які є дозволені і заборонені види діяльності та обмеження щодо перебування на спрощеній системі оподаткування?</p> <p>50. Опишіть порядок визначення доходів платника єдиного податку та їх склад.</p> <p>51. Які є ставки єдиного податку?</p> <p>52. Яким є податковий (звітний) період?</p> <p>53. Опишіть порядок порядку нарахування та строки сплати єдиного податку.</p> <p>54. Як ведеться облік і складається звітність платниками єдиного податку?</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

* Схеми курсу

№	Теми лекційних/практичних	Год.	Література (за номерами в основній таблиці програми)	№	Лабораторні заняття	Література (за номерами в основній таблиці програми)	Год.
1	Організація підприємницької діяльності в сфері малого бізнесу	2/2	2,15	1	Організація підприємницької діяльності в сфері малого бізнесу	2,15	-
2	Основи побудови бухгалтерського обліку на малих підприємствах	2/2	1,2,3,4,5,6,7,8 17,18	2	Основи побудови бухгалтерського обліку на малих підприємствах	1,2,3,4,5,6,7,8, 17,18	2
3	Особливості обліку активів на підприємствах малого бізнесу	2/2	1,2,3,4,5,6,7,8 11,12,13,14,22	3	Особливості обліку активів на підприємствах малого бізнесу	1,2,3,4,5,6,7,8 11,12,13,14	4
4	Особливості обліку та оподаткування розрахунків з оплати праці на підприємствах малого бізнесу	2/2	1,2,3,4,5,6,7,8 9,10,11	4	Особливості обліку та оподаткування розрахунків з оплати праці на підприємствах малого бізнесу	1,2,3,4,5,6,7,8 9,10,11	2
5	Особливості обліку інших пасивів, доходів і витрат на підприємствах малого бізнесу	2/2	1,2,3,4,5,6,7,8 11,13,14,17,22	5	Особливості обліку інших пасивів, доходів і витрат на підприємствах малого бізнесу	1,2,3,4,5,6,7,8 11,13,14,17	4

6	Спрощена фінансова звітність малих та мікропідприємств	2/2	1,2,3,4,5,6,20	6	Спрощена фінансова звітність малих та мікропідприємств	1,2,3,4,5,6,20	2
7	Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	4/4	15,21,23	7	Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	15,21,23	2
	Разом	16			Разом		16

Силабус розробила Хоча Н.В.